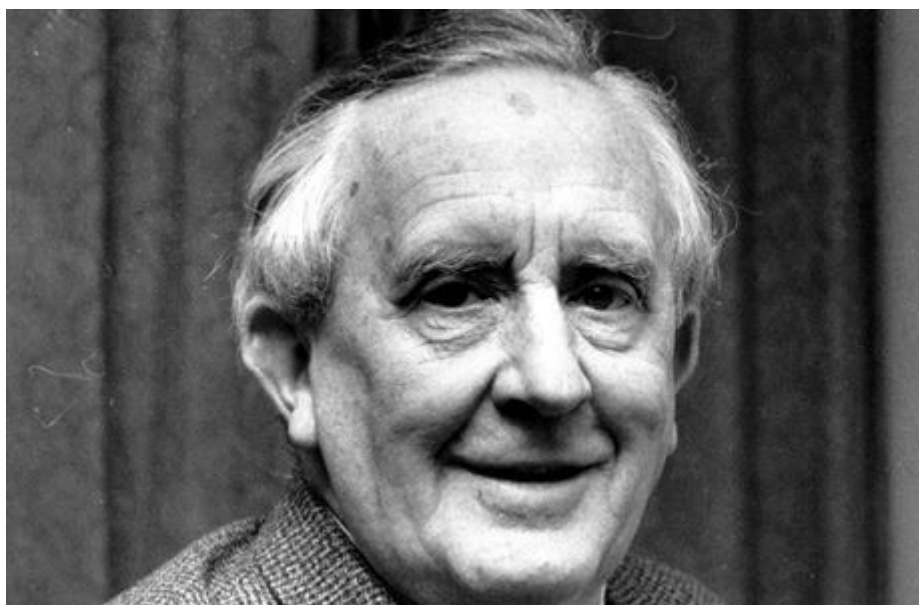

Trad1

Tolkien se vysmál nacistům. Mrzí mě, že nemám židovské předky, psal do Německa

LONDÝN/PRAHA Když německé nakladatelství chtělo po J. R. R. Tolkienovi důkaz jeho árijského původu, spisovatel jim odpověděl „od plic“ v dopise, který později vešel do dějin. Nacisté přitom některá Tolkienova díla vyhledávali.

V roce 1938 chtěl britský nakladatel Stanley Unwin svého nejznámějšího klienta dostat i na německý trh. Navázal tak kontakt s nakladatelstvím Rütten & Loening v Berlíně. Oslovil je s nabídkou německého překladu úspěšné Tolkienovy knihy *Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky*. Takovou odpověď z Berlína ale pravděpodobně nečekal.

J. R. R. Tolkien |

foto: [MAFRA](#)

Z nakladatelství Rütten & Loening obratem přišla žádost o důkaz Tolkienova árijského původu. Tolkien je totiž původem jméno germánské. Spisovatele to natolik rozhořčilo, že [poslal přes nakladatele nacistům pichlavou odpověď](#). V ní je nejdříve opravil z omylu, protože nacisté předpokládali, že mytická árijská rasa pocházela ze severu Evropy. Dále poznamenal, že lituje toho, že nemá židovské předky (*viz celé znění dopisu dole*). Zde je také vhodné připomenout, že J. R. R. Tolkien byl celý život zapáleným křesťanem.

. 25. července 1938, 20 Northmoor Road, Oxford

Drazí pánové,

děkuji Vám za Váš dopis. Lituji, ale nejsem si zcela jist tím, co vlastně myslíte slovem árijský. Nejsem árijské rasy, ta vznikla v Indii a Íránu. Nejsem si vědom toho, že by moji předkové byli Indové, Peršani, Romové či spřízněné národnosti. Jestli Vás ale chápu správně a Vy se ptáte na to, zda mám židovské předky, pak musím odpovědět, že lituji, že žádné předky z řad nadaného lidu tohoto vyznání nemám. Můj prapraděda přišel do Anglie už v osmnáctém století z Německa. Můj

původ je tak ryze anglický a já sám jsem občanem Anglie. To by mělo na vysvětlenou stačit. Zvykl jsem si nicméně na to, že se ke svému německému jménu hlásím s hrdostí. Činil jsem tak i během té politováníhodné války (první světové války, pozn. red.), když jsem sloužil v britské armádě. Nemohu si ovšem odpustit poznámku, že jestli se podobné dotazy na můj původ stanou v knižním světě pravidlem, tak není vzdálena doba, kdy se k německému jménu s hrdostí hlásit přestanu.

Vaše žádost vznikla jistě v souladu se zákony Vaší vlastní země, ale uplatňovat to na příslušníky jiného národa je krajně nevhodné. I kdyby to mělo (a že opravdu nemá) nějaký dopad na význam mé práce a její vhodnosti k publikování. K tomu jste si stejně dopomohli i bez odkazů k mému Abstammung (německy původ, pozn. aut.).

Věřím, že shledáte tuto odpověď jako dostačující.

S pozdravem,

J. R. R. Tolkien

Zdroj: https://www.lidovky.cz/kultura/pan-uprimnych-odpovedi-mrzi-me-ze-nemam-zidovske-predky-psal-tolkien-nacistum.A190109_105136_In_kultura_jto